

Силабус
навчальної дисципліни
ЛІНГВІСТИКА ТЕКСТУ
2023-2024 навчальний рік

Освітня програма **Філологія**
Спеціальність **035 Філологія (035.01 українська мова та література)**
Галузь знань **03 Гуманітарні науки**
Рівень вищої освіти **Другий рівень вищої освіти**
Статус дисципліни **Обов'язкова**

Викладач	Неля ПАВЛИК
Кафедра	української мови та славістики
Посилання на сайт	http://bdpu.org/faculties/ffsk/structure-ffsk/kaf-ukr-mova/composition-kaf-ukr-mova/pavlik/
Контактний тел.	-----
Е-mail викладача:	pavliknelya80@gmail.com
Графік консультацій	Індивідуально із застосуванням дистанційних технологій

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Форма навчання	Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	звітність
очна (денна)	90	12	12	66	залік
заочна	90	4	4	82	залік

Семестр: осінній

Мова навчання: українська

Ключові слова: лінгвістика тексту, текст, дискурс, екстралінгвальні та лінгвальні параметри дискурсу, типологія текстів, семантичні категорії тексту, граматичні категорії тексту, композиція (змістова, формальна, лінгвальна) тексту, членування тексту, текстова комунікація.

Мета та предмет курсу:

Сучасне гуманітарне мислення характеризується посиленою увагою до ролі мови у формуванні культурно-семіотичного компонента суспільної свідомості у процесі комунікативної взаємодії і – відповідно – розширенням сфери лінгвістичних досліджень, що сьогодні змістилися зі структурного опису мови на аналіз того культурно-історичного контексту, в якому мова функціонує. У наш час, на жаль, вивчення мови у вузі і школі все ще характеризується системно-структурною орієнтацією і завершується, як правило, розділом синтаксису. Сучасна наукова парадигма пред'являє нові вимоги до викладання мови. Введення курсу “Лінгвістика тексту” відповідає вказаним вимогам і є надзвичайно необхідним для філологічної освіти. Ця дисципліна реалізує принцип узагальнення й поєднання раніше набутих знань, умінь і навичок лінгвістичного та літературознавчого циклів, а також філософії, логіки, культурології, психології тощо.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є текст; аналіз тексту, пошук і віднаходження та описувати систему його категорій, визначати своєрідні мовні складники змісту та форми, висвітлювати різновиди зв'язків між окремими частинами та усталеними правилами вираження й експлікації цих зв'язків тощо.

Метою викладання навчальної дисципліни “Лінгвістика тексту” є дослідження загальних закономірностей породження, структурного формування та функціонування тексту (дискурсу) в сучасному комунікативному середовищі.

Основні завдання вивчення дисципліни “Лінгвістика тексту”:

- визначити теоретичні та методологічні основи дослідження тексту й дискурсу із врахуванням сучасних здобутків світової лінгвістики та суміжних з нею наук;

- з'ясувати природу та архітектуру тексту, виділити основні композиційні, жанрово-стилістичні, семантико-прагматичні та формально-структурні текстово-дискурсивні категорії;
- розкрити механізми породження та функціонування різних типів текстів;
- оволодіти всіма методами аналізу різних типів тексту.

Компетентності та програмні результати навчання:

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
<p>ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.</p> <p>ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>СК 1. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах.</p> <p>СК 3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.</p> <p>СК 4. Здатність здійснювати науковий синтез і структурування мовного/ мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.</p> <p>СК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.</p>	<p>ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного вдосконалення.</p> <p>ПРН 2. Упевнено володіти державною мовою для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною мовою.</p> <p>ПРН 3. Застосовувати сучасні методиками і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.</p> <p>ПРН 5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.</p> <p>ПРН 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.</p> <p>ПРН 9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.</p> <p>ПРН 10. Збирати й систематизувати мовні, літературні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).</p> <p>ПРН 11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.</p> <p>ПРН 12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.</p> <p>ПРН 14. Створювати, аналізувати та редагувати тексти різних стилів та жанрів.</p> <p>ПРН 15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.</p> <p>ПРН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/ недостатньої інформації чи суперечливих вимог.</p>

Зміст курсу:

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи дослідження тексту в сучасній лінгвістичній парадигмі.

Тема 1. Лінгвістика тексту як наука і навчальна дисципліна.

Проблема об'єкта лінгвістичної теорії тексту: мовлення; текст; комунікація; дискурс. Етапи становлення лінгвістики тексту як самостійної мовознавчої дисципліни: структурно-граматичний етап; становлення семантичного напрямку; комунікативно-прагматичний, семіотичний та когнітивний напрями. Аспекти вивчення тексту в сучасній лінгвістиці: гносеологічний; психологічний; прагматичний; лінгвістичний.

Змістовий модуль 2. Текст в аспекті його внутрішньої організації. Дискурс. Текст і дискурс

Тема 2. Поняття дискурсу в сучасній лінгвістиці.

Дискурс як соціолінгвістична категорія. Екстралінгвальні та лінгвальні параметри дискурсу: комунікативно-прагматична характеристика дискурсу; функціонально-стильова характеристика дискурсу. Текст як елементарна одиниця дискурсу. Загальна характеристика основних лінгвістичних категорій тексту як одиниці дискурсу. Типологія дискурсу.

Тема 3. Значення та співвідношення понять “текст” і “дискурс”.

Поняття тексту, його основні параметри: текст як мовне й мовленнєве утворення; лінгвальна й екстралінгвальна природа тексту; поняття “правильного тексту”. Автономність тексту. Ознаки замкнутості тексту: поняття автономності тексту; основні ознаки замкнутості тексту: цільова настанова, семантична домінанта, маркованість початку і завершення тощо.

Способи передачі інформації у тексті й дискурсі: експліцитний спосіб передачі інформації; імпліцитний спосіб передачі інформації.

Змістовий модуль 3. Лінгвістичні класифікації текстів. Основні текстові категорії

Тема 4. Власне текстові категорії: семантичні категорії; граматичні категорії.

Основні категорії художнього тексту: категорії проспекції та ретроспекції; антропоцентричність; локально-темпоральне співвідношення; концептуальність художнього тексту; змістово-фактуальна інформація / інформативність; системність; категорія цілісності; модальність; прагматична спрямованість / локуція, іллокуція, перлокуція.

Тема 5. Типологія текстів.

1. Критерії класифікації текстів:

- 1) розчленованість / нерозчленованість тексту; однорідність / неоднорідність; спосіб викладу (описовий, розповідний, роздуми);
- 2) послідовність викладу; композиція (вступ – розгортання теми – завершення); незалежний текст (наявність посилань та ін. авторів); використання лексичних засобів зв'язку;
- 3) характер зв'язку (контактний чи дистантний); розвиток теми (послідовний чи непослідовний); засоби зв'язку (лексико-граматичні, синтаксичні, тематичні); засоби вираження модальності; структура тексту;
- 4) залежно від сфери комунікації: наукові, ділові, публіцистичні, побутові тощо;
- 5) залежно від кількості отримувачів повідомлення: індивідуальні й масові тексти;
- 6) залежно від форми комунікації: монологи, діалоги, полілоги;
- 7) з погляду відношення відправника повідомлення: нейтральні та емоційні;
- 8) з погляду відношення отримувача повідомлення: інформативні, спонукальні тощо.

2. Загальні ознаки різних типів текстів: структурна єдність змісту, форми і засобів вираження у текстах; цілісність, завершеність, зв'язність різних типів текстів; образ автора; композиція; поняття про глибинний зміст тексту.

Змістовий модуль 4. Структурна зв'язність тексту. Прагматичний аспект вивчення тексту

Тема 6. Композиція тексту. Типи засобів зв'язку.

Поняття композиції тексту та її рівні. Специфіка змістової композиції. Особливості лінгвальної композиції. Формальна композиція тексту. Членування тексту: об'ємно-прагматичне членування; контекстно-варіативне членування. Композиційно-мовленнєві засоби організації художнього тексту: способи опису сюжетного часу; модальність художнього тексту; тематика; пресупозиція і підтекст. Одиниці тексту.

Тема 7. Нехудожні тексти, їх особливості: відсутність експресивних засобів мови; форма викладу (не використовується розповідь від першої особи, крім заяв і листів); особливості композиційно-синтаксичного рівня (відсутність окличних речень, звертань тощо); обмежений прояв авторської індивідуальності; інтелектуальний вплив на читача (слухача).

Тема 8. Художні тексти. Основні ознаки художнього тексту: єдність об'єктивного і суб'єктивного у художньому тексті; емоційне спрямування художнього тексту; ідейно-образний зміст твору; образ автора; авторська точка зору; індивідуальний стиль автора; композиційно-мовленнєві засоби організації художнього тексту. Основні види викладу художніх і нехудожніх текстів. Розповідь (повідомлення); опис; роздум (міркування).

Змістовий модуль 5. Теорія і практика створення тексту

Тема 9. Питання теорії і практики створення тексту.

Етапи створення тексту. Принципи і прийоми побудови різних типів текстів. Формування замислу, вступу, основної частини, завершення тексту.

Тема 10. Проблеми вивчення текстової комунікації.

Текст як одиниця комунікації: комунікативна природа тексту; проблема взаєморозуміння між автором і читачем на всіх рівнях тексту (автор – текст – читач). Загальне поняття про текстову комунікацію. Завдання вивчення текстової комунікації у сучасній лінгвістиці. Учасники комунікації, їх характеристика.

Тема 11. Мовна особистість у текстовій комунікації.

Фактор адресанта й адресата у теорії мовленнєвої діяльності. Соціальні й комунікативні ролі учасників текстової комунікації; фонові знання.

Змістовий модуль 6. Цілісний лінгвістичний аналіз художніх і нехудожніх текстів

Тема 12. Лінгвістичний аналіз текстів різних типів.

1. Методика здійснення лінгвістичного аналізу тексту: основні етапи лінгвістичного аналізу тексту; особливості лінгвістичного аналізу прозового тексту; специфіка лінгвістичного аналізу поетичного тексту.
2. Лінгвістичний аналіз текстів різних типів: лінгвістичний аналіз наукових текстів; лінгвістичний аналіз публіцистичних текстів; лінгвістичний аналіз художніх текстів; лінгвістичний аналіз епістолярних текстів.

Методи навчання:

Лекція: інформаційна, проблемна, з елементами бесіди, з розбором конкретних ситуацій. Практичні: завдання різних типів, ситуативне моделювання. Репродуктивні: відтворення, бесіда. Проблемно-пошукові: самостійна робота, узагальнення, розв'язання проблемних завдань, аргументування рішень. Методи за логікою руху змісту навчального матеріалу: аналіз, узагальнення, систематизація. Методи стимулювання та мотивації навчання: дискусії (пізнавальні, навчальні), вирішення конкретних ситуацій.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять):

Магістерська підготовка філологів полягає в поглибленні отриманих на бакалаврському рівні фундаментальних і професійних знань філологічного та педагогічного спрямування, водночас вона має на меті розвиток навичок самостійних наукових досліджень. Відповідно до цих вимог програмою дисципліни “Лінгвістика тексту” охоплено освітній та науково-дослідний складники: перший передбачає отримання фундаментальних знань, що максимально наближені до сучасного рівня наукових досягнень у філології, другий – формування навичок проведення лінгвістичних наукових досліджень. Розподіл матеріалу курсу за кредитами та змістовими модулями здійснюється згідно з вимогами кредитно-трансферної системи навчання. Для студентів розроблено навчально-методичний комплекс дисципліни, який включає її опис, програму, навчальні модулі, індивідуальні науково-дослідні завдання, підсумкову контрольну роботу, питання до підсумкової атестації. Кожен змістовий модуль розбито на кілька блоків: 1) теоретичний блок, у якому подано тематику лекцій з планами, рекомендованою базовою й допоміжною літературою та визначенням термінологічним мінімумом, 2) практичний блок, де запропоновано плани практичних, лабораторних занять з методичними рекомендаціями щодо їх виконання, рекомендованою літературою, питаннями та завданнями для самостійного опрацювання, завданнями для аудиторної роботи, 3) блок самостійної роботи з переліком теоретичних питань і практичних завдань, 4) матеріали для контролю знань.

Робота з модулем передбачає засвоєння лекційного матеріалу, участь в обговоренні теоретичних питань та виконанні й коментуванні завдань під час практичних занять, підготовку індивідуального завдання, самостійну роботу над окремими питаннями теми, модульний контроль у формі тестування чи контрольної роботи.

Готуючись до практичних занять, студентам необхідно уважно прочитати його план, ознайомитися зі списками базової та допоміжної літератури. У процесі підготовки рекомендується перечитати теоретичні відомості, що допоможе зорієнтуватися в навчальному матеріалі, звернути увагу на проблемні питання й завдання, запропоновані викладачем. Після цього доцільно опрацювати запропоновану наукову літературу.

Під час підготовки до відповіді чи виступу на практичному занятті у студентів формуються й розвиваються: 1) вміння працювати над фаховою науковою літературою; 2) здатність аналізувати й узагальнювати фактичний матеріал; 3) навички полемізувати та відстоювати власний погляд на проблему; 4) культура професійного мовлення.

Відповідь має бути грамотною, логічно і послідовно вираженою. Не варто перевантажувати її невиправданими науковими відомостями, зайвими фактичними подробицями, що заважає легко сприймати інформацію. Бажаним є образне подання доповіді – наповнення її цікавими фактами, яскравими, влучними цитатами, використання наочного матеріалу. Студент повинен чітко контролювати свою поведінку під час промови, обмежувати жестикуляцію, слідкувати за кількістю і тривалістю пауз, загальною динамічністю мови.

Блоки завдань для самостійної роботи є обов'язковими, виконуються магістрантами у встановлені терміни, подаються на перевірку і відповідно оцінюються викладачем. Питання, що виникають у процесі підготовки, розглядаються на консультаціях, які проводяться згідно з графіками, затвердженими на кафедрі.

Викладач систематично контролює самостійну роботу студентів: перевіряє конспекти першоджерел, виконання завдань, надає необхідну допомогу для активізації навчальної діяльності студентів.

Завдання самостійної роботи – це навчити студентів творчо і самостійно працювати; планувати особисту стратегію навчання; раціонально організувати свій час; виконувати дослідницьку роботу, аналізувати та інтерпретувати результати наукових досліджень; створювати презентації на запропоновану тему, готувати виступи на наукових заходах. Важливим є залучення студентів, які навчаються за програмою “магістр”, до роботи з вітчизняною та іноземною науковою літературою – монографічною й періодичною.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов’язковим. Через об’єктивні причини (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, карантин та ін.) навчання може відбуватись в онлайн-формі за погодженням із керівником курсу. Всі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультації викладача або на платформі для дистанційного навчання Moodle.

Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання. Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 25%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Під час роботи над індивідуальними науково-дослідними завданнями та проектами (реферат, презентація та ін.) не припустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність у БДПУ.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати ключові поняття і категорії лінгвістики тексту, принципи і правила лінгвістичного аналізу тексту; основні етапи роботи над художнім текстом, послідовність лінгвістичного аналізу прозового, поетичного та драматичного тощо тексту; методику і прийоми цілісного і часткового лінгвістичного аналізу тексту; вміти застосовувати знання із лінгвоаналізу та суміжних філологічних дисциплін з метою виявлення в художньому тексті мовних ресурсів, актуалізованих для смислового, естетичного, виховного й емоційного впливу; застосовувати мовознавчі методи аналізу тексту: описовий, порівняльний, статистичний, семантико-стилістичний тощо; виконувати комплексний аналіз художніх та нехудожніх текстів; створювати різні типи дискурсу з урахуванням комунікативно-функціонального, модально-прагматичного, тематичного, стилістичного тощо чинників.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність:

Навчальний посібник:

Павлик Н. В. Лінгвістика тексту. *Магістр філології: лінгвістика та лінгводидактика*: навч.-метод. комплекс / заг. ред. Р. О. Христіанінової. Бердянськ: Видавець Ткачук О.В., 2015. С. 307–398.

Система оцінювання та вимоги:

Підсумкова оцінка є сумою балів набраних під час поточного та підсумкового контролів і вираховується за 100-бальною шкалою.

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять та за виконання самостійної роботи. При оцінюванні враховується активна участь студентів у занятті, здатність відповідати на питання за вивченим матеріалом, обговорення дискусійних питань, виконання практичних завдань, самостійної роботи, тестових завдань.

Підсумковий контроль відбувається у формі залікової контрольної роботи (залік).

Таблиця 1. Максимальна вага поточного та підсумкового контролю у балах

Вид контролю	Максимальна вага поточного та підсумкового контролю у балах	Підсумкова оцінка
Поточний контроль		100
Практичні заняття	30	
Самостійна робота	30	
Підсумкова контрольна робота	40	

Таблиця 2. Розподіл набраних здобувачем балів під час практичних занять

Види робіт	Кількість набраних балів						
	FX	F	E	D	C	B	A
ПЗ 1	1,5	2,5	3	3,5	4	4,5	5
ПЗ 2	1,5	2,5	3	3,5	4	4,5	5
ПЗ 3	1,5	2,5	3	3,5	4	4,5	5
ПЗ 4	1,5	2,5	3	3,5	4	4,5	5
ПЗ 5	2	2,5	3	3,5	4	4,5	5
ПЗ 6	2	2,5	3	3,5	4	4,5	5
Максимальна кількість набраних балів	10	15	18	21	24	27	30

Максимальна кількість балів, яку можна отримати на практичних заняттях – 30 балів (за умови виконання всіх видів роботи, передбачених планами практичних занять).

Таблиця 3. Розподіл набраних студентом балів під час самостійної роботи

Види робіт	Кількість набраних балів						
	FX	F	E	D	C	B	A
СР 1	0,5	0,9	1	1	1	1,7	2
СР 2	0,5	0,9	1	1	1	1,7	2
СР 3	0,5	0,9	1	1,3	1	1,7	2
СР 4	0,5	0,9	1	1,3	1	1,7	2
СР 5	0,5	0,9	1	1,3	1,5	1,7	2
СР 6	0,5	0,9	1	1,3	1,5	1,7	2
СР 7	0,5	0,9	1	1,3	1,5	1,7	2
СР 8	0,5	0,9	1	1,3	1,5	1,7	2
СР 9	0,5	0,9	1	1,3	1,5	1,7	2
СР 10	0,5	0,9	1	1,3	1,5	1,7	2
СР 11	0,5	0,9	1	1,3	1,5	1,7	2
СР 12	0,5	0,9	1	1,3	1,5	1,7	2
СР 13	0,5	0,9	1	1,3	1,5	1,7	2
СР 14	0,5	0,9	1	1,3	1,5	1,7	2
СР 15	0,5	0,9	1	1,3	1,5	1,7	2
Максимальна кількість набраних балів	8	14	17	19	21	26	30

Таблиця 4. Розподіл набраних студентом балів під час підсумкової контрольної роботи

Підсумкова контрольна робота	Кількість набраних балів						
	F	FX	E	D	C	B	A
1 питання	4	5	5,5	6	8	9	10
2 питання	4	5	5,5	6	8	9	10

3 питання	4	5	5,5	6	8	9	10
4 питання	4	5	5,5	6	8	9	10
Максимальна кількість набраних балів	16	20	22	24	32	36	40

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС
	Для підсумкового семестрового контролю, що включає екзамен, курсову роботу, практику	Для підсумкового семестрового контролю, що включає залік	Для всіх видів підсумкового контролю
90-100	відмінно	зараховано	A (відмінно)
78-89	добре		B (добре)
65-77			C (добре)
58-64	задовільно		D (задовільно)
50-57			E (задовільно)
35-49	незадовільно	не зараховано	FX (незадовільно) з можливістю повторного складання
1-34	незадовільно		F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Список рекомендованих джерел

Базова література

1. Бацевич Ф., Кочан І. Лінгвістика тексту: підручник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2016. 316 с.
2. Голянич М. І., Іванишин Н. Я., Ріжко Р. Л., Стефурак Р. І. Лінгвістичний аналіз тексту: словник термінів / за ред. М. І. Голянич. Івано-Франківськ: Сімик, 2012. 392 с. URL: <http://lib.pnu.edu.ua:8080/bitstream.../2809...LAT red 111.pdf>.
3. Должикова Т. І., Мілева І. В., Нікітіна А. В. Практикум з лінгвістики тексту: навч.-метод. посіб. Київ: Ленвіт, 2011. 142 с.
4. Єщенко Т. А. Лінгвістичний аналіз тексту: навч. посіб. Київ: Видавничий центр "Академія", 2009. 264 с.
5. Загнітко А. П. Лінгвістика тексту: Теорія і практикум: наук.-навч. посіб. Донецьк: ДонНУ, 2006. 289 с.
6. Мовні одиниці в газетному дискурсі початку ХХІ сторіччя: колект. монограф. / Бердянський державний педагогічний університет / Р. О. Христіанінова, Н. В. Павлик та ін. Мелітополь: Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2017. 207 с.
7. Мовні одиниці в українському науково-педагогічному дискурсі: колект. монограф. / Бердянський державний педагогічний університет / за ред. С. М. Глазової. Мелітополь: Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2022. 188 с.
8. Овсієнко Л. М. Теоретичні основи навчання лінгвістики тексту студентів філологічних спеціальностей на засадах компетентнісного підходу: монографія. Київ: Інтерсервіс, 2017. 354 с.

Допоміжна література

1. Бахтін М. Проблема тексту у лінгвістиці філології та інших гуманітарних науках. *Слово. Знак. Дискурс. Антологія Світової літературно-критичної думки ХХ ст.* / за ред. М. Зубрицької. 2-е вид., доповн. Львів: Літопис, 2002. С. 416–424.
2. Бацевич Ф. С. Вступ до лінгвістичної прагматики: підручник. Київ: Видавничий центр "Академія", 2011. 304 с.

3. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики: підручник. Київ: Видавничий центр «Академія», 2004. 344 с.
4. Беценко Т. Актуальні питання філологічного аналізу художнього тексту. *Українська література в загальноосвітній школі*. 2012. № 3. С. 24–29.
5. Голянич М. І. Курс лінгвістичного аналізу тексту в світлі сучасних наукових парадигм. *Українська мова в освіті: збірник матеріалів Всеукраїнської наукової конференції*. Івано-Франківськ: Плай, 2000. С. 154–173.
6. Гузенко Н. Лінгвістичний аналіз тексту на шкільному уроці. *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2005. № 22–23. С. 2–11.
7. Дашченко Н. Лінгвістика тексту й основи лінгвоаналізу: методичні рекомендації до курсу для студ. ф-тів ПВПК. Тернопіль: ТДПУ, 2002. 63 с.
8. Дружененко Р. С. Лінгвістичний аналіз тексту. Модульний курс: навчальний посібник / Київський університет імені Бориса Грінченка. Київ: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2013. 128 с.
9. Єщенко Т. А. Вивчення лінгвістичного аналізу тексту у вищій школі за кредитно-модульною системою навчання. *Лінгвістичні студії*. 2009. Вип. 19. С. 310–314.
10. Загнітко А. П. Основи дискурсології: науково-навчальне видання. Донецьк: ДонНУ, 2008. 194 с.
11. Ковалик І. І., Мацько Л. І., Плющ М. Я. Методика лінгвістичного аналізу тексту. Київ: Вища шк., 1984. 119 с.
12. Коваль Т. Л. Співвідношення понять «текст» і «дискурс» у сучасній лінгвістичній науці. *Філологічні трактати*. 2009. № 1. С. 54–58.
13. Корольов І. Поняття дискурсу в сучасному мовознавстві: визначення, структура, типологія. *Studia linguistica*. 2012. Вип. 6(2). С. 285–305. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Stling_2012_6\(2\)_48](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Stling_2012_6(2)_48).
14. Котович В. В. Лінгвістичний аналіз художнього тексту. Дрогобич: Просвіт, 2007. 188 с.
15. Кочан І. М. До питання про становлення лінгвістичного аналізу тексту як наукової і навчальної дисципліни. *Семантика мови й тексту: зб. статей VI міжнар. конф.* Івано-Франківськ: Плай, 2000. С. 266–273.
16. Кочан І. М. Лінгвістичний аналіз тексту: навч. посіб. Київ: Знання, 2008. 423 с.
17. Крупа М. Лінгвістичний аналіз художнього тексту. Тернопіль: Підручники і посібники, 2005. 416 с.
18. Кухаренко В. А. Інтерпретація тексту: навч. посіб. Вінниця: НОВА КНИГА, 2004. 272 с.
19. Лінгвістика тексту: хрестоматія / упоряд.: А. Загнітко, Г. Монастирецька. Донецьк: ДонНУ, 2009. 164 с.
20. Мацько Л. Дискурсивний аналіз тексту. *Українська література в загальноосвітній школі*. 2008. № 9 С. 9–14.
21. Мельничайко В. Аспекти лінгвістичного аналізу тексту. *Дивослово*. 1999. №9. С. 11–15.
22. Мельничайко В. Я. Лінгвістичний аналіз художнього тексту: завдання і методи. *Теорія і практика лінгвістичного аналізу художнього тексту*. Тернопіль: Лілея, 1997. С. 25–29.
23. Мельничайко В. Я. [Лінгвістика тексту в шкільному курсі української мови: посібник для вчителя](#). Київ: Рад. школа, 1986. 168 с.
24. Миронюк Н. П. Лінгвістичний аналіз тексту як навчальна дисципліна у ВНЗ України. *Культура народів Причорномор'я*. 2002. № 32. С. 357–358.
25. Миронюк Н. П. Лінгвістичний аналіз художнього тексту: збірник вправ і завдань: навч. посіб. Київ: Вища шк., 1993. 159 с.
26. Науменко А. М. Філологічний аналіз тексту (Основи лінгвопоетики): навч. посіб. Вінниця: НОВА КНИГА, 2005. 416 с.
27. Овсієнко Л. М. Лінгвістика тексту як нова галузь мовознавства і основа фахової підготовки вчителя-словесника. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія: Філологічна. 2012. Вип. 31. С. 212–215. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoaf_2012_31_59.
28. Овсієнко Л. М. Методи навчання лінгвістики тексту в системі компетентнісної мовної освіти майбутніх учителів-словесників. *Українська мова і література в школах України: щомісячний науково-методичний та літературно-мистецький журнал*. Київ: ТОВ «Фірма «Антологія»», 2014. № 12. С. 5–11.
29. Овсієнко Л. М. Особливості поетапного навчання лінгвістики тексту студентів філологічних спеціальностей на засадах компетентнісного підходу. *Українська мова і література в школі: науково-методичний журнал*. Київ: Видавництво ТОВ «Лазурит-Поліграф», 2014. № 3. С. 41–46.
30. Овсієнко Л. Текст як об'єкт вивчення лінгвістики й лінгводидактики. *Теоретична і дидактична філологія*. 2014. Вип. 17. С. 114–131. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tidf_2014_17_12.
31. Павлик Н. В. Комунікативно-прагматична та лінгвальна природа газетного дискурсу. *Мовні одиниці в газетному дискурсі початку XXI сторіччя*: колект. монограф. Мелітополь: Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2017. С. 26–49.

32. Павлик Н. В. Типологія дискурсивних одиниць в українському епістолярному мовленні: монографія. Донецьк: ТОВ «Юго-Восток, ЛТД», 2007. 177 с.
33. Павлик Н. В. Типологія дискурсивних одиниць українського епістолярію. *Science and Education a New Dimension. Philology*, VI (44), Issue: 151. 2018. С. 45–49.
34. Павлик Н. В. Функційні типи мовлення в сучасній лінгвістичній парадигмі. *Методологія та історіографія мовознавства: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції*. Слов'янськ: ДДПУ, 2013. С. 222–226.
35. Павлик Н. Загальні тенденції текстотворення науково-епістолярного дискурсу. *Мовні одиниці в українському педагогічному дискурсі: колект. монограф.* Мелітополь: Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2022. С. 6–26.
36. Павлик Н. Звукова організація тексту як спосіб емоційного впливу в художньому дискурсі. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія: Філологія: збірник наукових праць. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2022. Випуск 53: Т. 1. С. 136–139.
37. Паршак К. Д. Текст як об'єкт лінгвістичного дослідження. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова*. Серія 10: Проблеми граматики і лексикології української мови. 2014. Вип. 11. С. 196–199. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nchnpu_10_2014_11_46.
38. Пасік Н. М. Лінгвістичний аналіз художнього тексту: навч. посіб. Ніжин: Вид-во НДПУ ім. М.Гоголя, 2003. 206 с.
39. Радзівська Т. В. Нариси з концептуального аналізу та лінгвістики тексту. Текст – Соціум – Культура – Мовна особистість. Київ: ДП «Інформативно-аналітичне агентство», 2010. 491 с.
40. Радзівська Т. В. Текст як засіб комунікації: монографія. Київ: Вид-во НАН України, 1998. 194 с.
41. Різун В. В., Мамалига А. І., Феллер М. Д. Нариси про текст. Теоретичні питання комунікації і тексту. Київ: Редак. видав. центр «Київський ун-т», 1998. 336 с.
42. Рікер П. Що таке текст? Пояснення і розуміння. *Слово. Знак. Дискурс. Антологія Світової літературно-критичної думки XX ст.* / за ред. М. Зубрицької. 2-е вид., доповн. Львів: Літопис, 2001. С. 305–323. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Riceur_Paul/Scho_take_tekst_Poiasnennia_i_rozuminnia.pdf.
43. Селиванова Е. А. Основы лингвистической теории текста и коммуникации: монограф. учеб. пособ. Киев: Брама, 2004. 336 с.
44. Селіванова О. О. Лінгвістика тексту. *Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми*. Полтава: Довкілля-К, 2008. С. 482–542.
45. Селіванова О. О. Лінгвістична енциклопедія. Полтава: Довкілля, 2010. 769 с.
46. Семенюк О. А., Парашук В. Ю. Основы теорії мовної комунікації: навч. посіб. Київ: Видавничий центр «Академія», 2010. 240 с.
47. Серажим К. С. Дискурс як соціолінгвальне явище: методологія, архітектоніка, варіативність (на матеріалі сучасної газетної публіцистики): монографія. Київ: Націон. ун-т ім. Тараса Шевченка, 2002. 392 с.
48. Серажим К. С. Термін «дискурс» у сучасній лінгвістиці. *Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна*. Вип. 33: Філологія: Філологічні аспекти дослідження дискурсу. Харків: Вид-во Харк. ун-ту, 2001. С. 7–12.
49. Сидоренко Т. М., Стороженко Л. Г. Структуризація тексту: навч. посіб. Київ: ДУТ, 2017. 132 с.
50. Слово. Знак. Дискурс. Антологія Світової літературно-критичної думки XX ст. / за ред. М. Зубрицької. 2-е вид., доповн. Львів: Літопис, 2001. 832 с.
51. Ставицька Л. Теорія і практика лінгвістичного аналізу художнього тексту. Тернопіль: Лілея, 1997. С. 25–59.
52. Стефурак Р. І. Методичні рекомендації до курсу «Лінгвістичний аналіз художнього тексту». Івано-Франківськ: видавець Голіней Ф.М., 2017. 139 с.
53. Теорія і практика лінгвістичного аналізу художнього тексту: Збірник. Тернопіль: Лілея, 1997. 172 с.
54. Шляхова В. В. Лінгвістичний аналіз тексту. Практикум: навчальний посібник / за ред. Г. Р. Передрій. Київ: Видавничий центр «Академія», 2013. 278 с.
55. Штерн І. Б. Вибрані топіки та лексика сучасної лінгвістики: Енциклопедичний словник для фахівців з теоретичних гуманітарних дисциплін та гуманітарної інформатики. Київ: АртЕк, 1998. 336 с.

Інформаційні ресурси

1. Сайт Бердянського державного педагогічного університету – bdpu.org.
2. <http://www.slovnyk.net>
3. <http://www.twirpx.com/files/languages/linguistics/text/>
4. <http://ulif.org.ua>
5. <http://litopys.org.ua/ukrmova/um.htm>

6. <http://www.mova.info/>
7. http://grinch-home.at.ua/knigi/lingvistich_analiz...164.pdf
8. <http://1576.ua/books/6183>